

Potrava vlny pestré (*Merops apiaster*) v jižních Čechách

Diet of the European Bee-eater (*Merops apiaster*) in South Bohemia

Václav Mikeš⁽¹⁾ • Ladislav Černý⁽¹⁾

Abstract: Although the European Bee-eater (*Merops apiaster*) is expanding its range in Czechia nowadays, its foraging ecology has been so far poorly studied here. Therefore, we decided to study its diet combining two different approaches; the analysis of pellets collected from the nesting hole and a photographic survey of prey items carried to the breeding ground by adult birds. The study area was located near Mladošovice, a district of České Budějovice, South Bohemian Region. The pellets were collected from a nesting hole dug out by an unknown predator on 4th July 2017. The photographic survey on prey choice was conducted during the period 9th July – 9th August 2017. The percentage of insect prey in the pellets of a pair of European Bee-eaters (n = 234) was as follows: Hymenoptera 52.1 %, Coleoptera 43.2 %, Odonata 4.3 % and Diptera 0.4 %. The photographic survey enabled us to classify 53 prey items. Besides others the insect orders Orthoptera (13 individuals) and Lepidoptera (3 individuals) were recorded as well.

Key words: bumblebees, Coleoptera, Coraciiformes, diet, European Bee-eater, Hymenoptera, Meropidae, *Merops apiaster*, pellets.

Abstrakt: Vlna pestrá (*Merops apiaster*) se řadí k těm druhům ptáků, které se v poslední době v Česku šíří. Jedním z aspektů její bionomie, který na našem území prozatím není dostatečně prozkoumán, je její potravní ekologie. Cílem naší studie proto bylo zhodnocení potravy vlny pestré na základě dvou metodických přístupů: rozborem vývržků odebraných z hnízdní nory a analýzou fotografií kořisti přinašené dospělými ptáky na hnízdiště. Studijní lokalita se nacházela poblíž obce Mladošovice v okrese České Budějovice v Jihočeském kraji. Vývržky byly odebrány z nory vyhrabané neznámým predátorem dne 4. 7. 2017 a fotografická dokumentace vln s kořistí byla pořízena v období 9. 7. – 9. 8. 2017. Zastoupení jednotlivých řádů hmyzu ve vývržcích páru vln dle počtu jedinců (n = 234) bylo následující: Hymenoptera 52,1 %, Coleoptera 43,2 %, Odonata 4,3 % a Diptera 0,4 %. Analýzou fotodokumentace se nám podařilo taxonomicky zařadit 53 položek kořisti. Kromě výše uvedených hmyzích řádů bylo v potravě vln zaznamenáno i 13 jedinců rovnoštěrých (Orthoptera) a tři motýli (Lepidoptera).

Klíčová slova: Coleoptera, Coraciiformes, čmeláci, Hymenoptera, Meropidae, *Merops apiaster*, potrava, vlna pestrá, vývržky.

Úvod

Hnízdní areál vlny pestré (*Merops apiaster*) se táhne jižní polovinou Evropy od Pyrenejského poloostrova až po pohoří Ural, dále zahrnuje střední Asii, Írán, Kavkaz, Blízký Východ a Maghreb. Disjunktní izolovaná hnízdní populace se nachází v nejj jižnější části Afriky (But'jev et al. 2005). V Česku bylo v letech 2014–2017 hnízdění vln pestrých zjištěno celkem ve 49 polích síťového mapování, což odpovídá 7 % kvadrátů (ČSO & ČZU 2020). V jižních Čechách jsou známa jak hnízdění jednotlivých párů, tak hnízdění koloniální, od roku 2017 zde vlny hnízdí každoročně

¹⁾ Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 242/1, CZ – 370 51 České Budějovice, e-mail: mikes@muzeumcb.cz, cerny@muzeumcb.cz